

Le yardza, ha galeja pitita betheta

Autor(en): **Mauron, Franthè**

Objektyp: **Article**

Zeitschrift: **L'ami du patois : trimestriel romand**

Band (Jahr): **24 (1996)**

Heft 95

PDF erstellt am: **22.07.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-243672>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

LE YARDZA, HA GALEJA PITITA BETHETA

Ora mè brâvo j'èmi, i vu vo rakontâ on bokon la ya ke mènè le yardza. Kan no j'ètan bouébo de l'èkoula, kan no vayan ouna dè hou geléjè bèthètè, no la parèyivan po avè le pyéji de la vère choutâ dè brantsè in brantsè, ma l'é rèmarkâ, kan no j'iran d'on koté dè l'âbro, nouthron yardza i chè katchivè dè l'òtra pâ. Di kou no le tséhyivan pindin on'âra dè tin, irè prèchke mô fê dè pâ léchi la pé a ha galéja bèthèta ke no faji rin dè mô. I mè rapèlo k'on dzouno avu chon flobert l'avi tyâ on dè hou galé yardza è pu li a rounyi la kuva po la betâ a chon tsapi po fére le malin. Por mè i l'arè fayu li bayi cha dzoa dè prèjon po li aprindre a rèch-pèktâ on bokon la nature. E pu, vouéro krédè vo ke pêjè nouthron galé yardza ? Otyè min kan mîimo tyè on èlèfan ou'na balène ka fan 20 tonnes. Tinidè vo bin, i pêjè 250 a 300 grammes

Vo chédè ke a pou pri ti lè velâdzo dou tyinton i l'an on chobretyè kemin on di: Trivò, lè j'âno; Arkonhyi lè matou; Prâreman lè j'oua; a châlè lè brâta chabo è a Epindè lè chupya vi. D'apri chin ke l'é oyu dre, lè dzouno d'Epindè l'i an fê ouna fîtha avu pachtringa, i l'an danhyi, fê lè fou, è pu i l'an fê ouna kuche dè vi a la broche kemin on di. Chi ke dèvechè vèyi chuchin l'è achebin jelâ danhyi è l'a oubyâ dè veri cha kuche dè vi po fére a veri hou de 'na dzounèta, è pu kan lè j'ou le momin dè medji, la kuche dè vi irè tota chupyâye de 'na pâ è dinche le non dè chupya-vi lou j'è chobrâ.

I vo deri achebin ke a Remon lou dyon lè yardza. I parè ke chin lou j'è chobrâ du la bataye dè Morat, Kan hou brâvo chudâ dè Remon l'an apêchu lè Chavoyâ è lè Bourginyon avu lou kuirathe, i chon j'ou tot'inpontâ, i l'an grapiyi din lè j'âbro è dinche le non dè yardza lou j'è chobrâ. Ma ora lè chudâ dè Remon i chon ache vayin tyè ti lè j'ôtro Chuiche. Mè brâvo j'èmi patèjan, mè kréyo ke chin ke vinyo dè vo rakontâ chu le yardza vo farè pyéji.

